

เป็นความโชคดีของผมอย่างมาก ที่ได้รับเกียรติให้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการ Clay Alchemy โดยมีศิลปินจากออสเตรเลีย 6 ท่านและศิลปินไทยอีก 6 ท่านร่วมโครงการหนึ่งในความพิเศษของโครงการนี้คือ การเป็นผู้ให้และคำว่า "ให้" นี้สำคัญมากเพราะเป็นการแสดงถึงมิตรภาพที่มีต่อกันอย่างบริสุทธิ์ใจ ซึ่งตัวผมเองต้องขอขอบคุณเป็นอย่างมาก และขอให้ผลแห่งความดีงามของการเป็นผู้ให้ไปสู่คุณวิทู ผู้ที่ "ให้" กำเนิดโครงการนี้ คุณทุ่มระย้าผู้ที่ช่วย "ให้" การสื่อสารของผมเป็นไปอย่างรวดเร็ว การบินไทยผู้ "ให้" ความอนุเคราะห์ที่ตัวเครื่องบินราคาพิเศษและที่สำคัญคือ สถาบันออสเตรเลีย-ไทย (Australia - Thailand Institute) ผู้ "ให้" ทุนค่าใช้จ่ายในโครงการผมขอลกล่าวถึงศิลปินออสเตรเลียทั้ง 6 ท่านในความรู้สึกของผม

คุณ Janet Mansfield ศิลปินหญิงผู้มากด้วยประสบการณ์ในหลายด้าน ทั้งงานด้านเตาเผาและงานด้านหนังสือที่ช่วยเผยแพร่ความรู้และผลักดันวงการ Ceramic ให้กว้างขวางขึ้น แต่ที่สำคัญคือผลงาน Woodfired ของเธอเอง ซึ่งเป็นงานที่เปี่ยมไปด้วยพลังและจิตวิญญาณเนื่องจากเธอเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับธรรมชาติแต่กลับชวนให้ค้นหาความหมายที่แฝงอยู่กับร่องรอยของชีวิตที่ไม่ที่หลอมตัวเป็นผิวเคลือบ รวมไปถึงวิธีการสร้างงานที่ยังมีกลิ่นไอของอดีต แต่ก็ไม่ได้เก่าหรือว่าล้าสมัย กลับดูสดใส วาไรตี้เหมือนกับความกระฉับกระเฉงของเธอ คุณ Janet เป็นนักเดินทาง ผู้แสวงหาสิ่งที่แตกต่างกันมาบอกเล่าเรื่องราวในหนังสือที่เธอเขียน

ท่านถัดมา คุณ Simon Lloyd เป็นศิลปินที่ผมทั้งในความคิดอันชาญฉลาดและมุมมองพิเศษของเขา คุณ Simon มองสิ่งที่มีอยู่รอบๆ ตัว สิ่งเล็กๆน้อยๆ ในชีวิตประจำวันที่เรามองข้ามไปมาเป็นแนวคิด หรือแปรค่าให้เกิดความหมาย และประโยชน์ใช้สอยขึ้นใหม่ได้อย่างน่าทึ่งด้วยลักษณะการใช้โครงสร้างของเส้น ระบาย พื้นผิวจนเกิดเป็นมิติ ที่แฝงด้วยความเรียบง่าย และยังเมื่อผมได้เห็นห้องทำงานที่เต็มไปด้วย วัตถุต่างๆที่คุณ Simon สะสมไว้ ยิ่งทำให้ผมเห็นตัวตนของศิลปินคุณภาพท่านนี้มากขึ้น มันเหมือนกับว่าผมได้เข้าไปอยู่ในห้องภาพร่างความคิด ที่เต็มไปด้วยพลังงาน

หากกล่าวถึงภาษาขณะที่ตื่นขึ้น เกิดขึ้นจากจิตวิญญาณและมือของช่างปั้น ที่เข้าใจในรายละเอียดทั้งภายนอกและภายในของภาษา เมื่อถูกใช้สอย ก็ยิ่งสัมผัสได้ถึงรสชาติความงามที่กลมกล่อม ยิ่งถูกใช้มากเท่าใดก็ยิ่ง

เปล่งประกายความงามดงามมากขึ้นเท่านั้น งานของคุณ Pure Venables ศิลปินในใจดี ก็เป็นเช่นนั้น หากเราค่อยๆดูไปในรายละเอียดชิ้นงานความมีเสน่ห์นั้นเกิดขึ้นจากน้ำหนัก ความบางเบาที่พอดี และความเรียบง่ายของรูปทรง ดูอ่อนโยน อบอุ่นสอดรับไปกับบุคลิกภาพและอารมณ์ของเธอเอง

คุณวิทู ศรีวิลาศ เป็นศิลปินที่ผมขอลกล่าวถึงท่านต่อไป ผลงานของคุณวิทู ทำให้หูตาผมสว่างสดใส ด้วยสีสันสดใสที่ฉาบไว้กับพื้นผิวในผลงาน ด้วยการทับซ้อนของสีและน้ำเคลือบ ชั้นแล้วชั้นเล่า แล้วปล่อยให้ไหลผ่านสัญลักษณ์บนพื้นผิวที่เต็มไปด้วยความหมาย บางส่วนก็แอบซ่อนพยัญชนะไทยไว้ ผสมผสานไปกับวัฒนธรรมในสภาพแวดล้อมได้อย่างน่าสนใจ เต็มไปด้วยจินตนาการที่อิสระในขณะที่ดูก็แฝงไว้ด้วยพลังที่เข้มแข็งด้วยสีที่ร้อนแรง ลึกลับ

ศิลปินหญิงอีกท่านหนึ่ง คือคุณ Sony Maing ซึ่งผมขอเรียกเธอเป็น "จิตรกรดิน" เทคนิคที่เธอใช้ดูซับซ้อน และลวดลายที่เกิดขึ้นก็ดูเป็นนามธรรมตามลักษณะเฉพาะของเทคนิคนั้น แต่เมื่อมาเห็นสภาพแวดล้อมในออสเตรเลีย เห็นสีของท้องฟ้า พื้นดิน พื้นทราย ต้นไม้แล้วทำให้ผมต้องกลับไปดูงานของเธอใหม่อีกครั้งหนึ่ง แล้วก็ต้องร้องโอดโวย ทำได้ยังไง มันเป็นความพิเศษอย่างมากที่เธอสามารถถ่ายทอดสิ่งเหล่านี้ ผ่านสัญลักษณ์ และสีสันต่างๆด้วยเทคนิคที่เธอเลือกใช้ เหมือนดังจิตรกรผู้มีศรัทธาพิภพ ที่รังสรรค์ศิลปะและเลือกมุมมองที่สะท้อนความมีตัวตนและอารมณ์ได้อย่างเป็นธรรมชาติ

ศิลปินคนสุดท้ายคุณ Sue Kneebone เป็นคนที่ผมพูดเล่นพูดหัวกับเธอมากที่สุด ถึงแม้ว่าจะคุยกันไม่ค่อยจะรู้เรื่องนัก ไม่รู้ว่าเธอพูดภาษาอังกฤษไม่ชัดหรือผมพูดไม่รู้เรื่อง น่าจะเป็นอย่างหลังมากกว่า แต่ก็ไม่ใช่อุปสรรค เพราะเหตุที่เธอเป็นคนเปิดเผย สนุกสนานและกระตือรือร้นอยู่ตลอดเวลา ทำให้เธอมีความคิดที่หลากหลาย สังเกตได้จากความชำนาญในการใช้สื่อหลากหลายชนิด รวมทั้งการทำงานกับพื้นที่เฉพาะซึ่งเป็นเรื่องท้าทาย เพราะต้องอาศัยความชัดเจนทางความคิดอย่างมาก เธอได้ถ่ายทอดความคิดผ่านสัญลักษณ์ที่มีความเกี่ยวข้องกับสังคม วัฒนธรรม บางครั้งดูเหมือนต่อต้านวิถีคิดในสังคมส่วนใหญ่ แฝงไว้ด้วยมุขตลกร้ายให้ผู้ชมได้ย้อนกลับไปคิดถึงตนเองกับสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่

ในระหว่างนี้ที่ผมกำลังรอน้ำพรวงดินต้นไม้ที่เพื่อนศิลปิน

ทั้ง 6 ท่านได้มาปลูกไว้ที่ Studio ใหม่ของผมนั้น ยอดใบอ่อนกำลังชูยอดขึ้นมาใหม่ หลายสิบใบ ทุกต้นดูแข็งแรงดูแล้วก็เกิดกำลังใจ นึกถึงตอนที่มันโตให้ดอกออกผลและร่วมเงาในอนาคตแล้ว ทำให้ผมนึกถึง 10 กว่าวันที่เราชาว Clay Alchemy ได้ใช้ชีวิตและเดินทางร่วมกันทั้งที่เมืองไทยและในออสเตรเลีย แทบไม่น่าเชื่อว่าผมจะรู้สึกถึงความผูกพันได้ขนาดนี้ ว่าแล้วผมก็รีบกระโดดขึ้นเครื่อง TG 0993 G เป้าหมายคือเมือง Melbourne เมืองที่งานศิลปะกระจายไปทั่วทั้งเมือง ทั้งในหอศิลป์, สวนสาธารณะ, ทางเท้า, ซอกตึก ฯลฯ แม้เมืองถูกจัดวางเป็นระเบียบเรียบร้อย ความสะอาดที่เห็นแล้วก็รู้สึกสดชื่นอ่านหนังสือศิลปะดีๆ ผมได้เห็นวิถีชีวิตของผู้คนที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติ ศาสนา อยู่ร่วมกันอย่างกลมกลืน

สภาพอากาศที่หนาวเย็นทำให้ผมต้องปรับตัวในช่วงแรกที่มาถึง การบรรยาย สาธิตและแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเหล่า คณาจารย์ และนักศึกษาในสถาบันต่างๆ อาทิ Monash University, Shepparton Art gallery, RMIT University, La Trobe University เป็นบรรยายภาคที่เป็นกันเองมาก ทำให้การบรรยายราบรื่นสนุกสนาน โดยเฉพาะช่วงที่มีการสาธิต ทุกคนกระตือรือร้นสนใจดู สนุกทั้งผู้สาธิตและผู้ชม ผมมีโอกาสชม Studio ของนักศึกษาที่ถูกจัดการอย่างเป็นระบบ ทั้งในเรื่องขนาดและพื้นที่ใช้สอย ทั้งงานของนักศึกษาที่วางเรียงรายอยู่ในชั้นวางต่างๆ ที่ La Trobe University มีเตา Ceramic นานาชนิดที่ตั้งอยู่เรียงราย รวมทั้งเตาที่ด้วย เห็นแล้วก็รู้สึกอยากจะทำงานขึ้นมาทันที

ที่ Shepparton Art Gallery ที่นี่นอกจากการบรรยายและสาธิตแล้ว ผมยังได้ใช้เวลาเที่ยวชมงาน Ceramic ร่วมสมัย และงานที่เป็นประวัติศาสตร์ ที่ Gallery สะสมไว้อยู่มากมาย ซึ่งล้วนเป็นชิ้นสำคัญ หลายชิ้นก็เคยผ่านสายตามมาบ้าง จากนิตยสารต่างๆ จากการที่ผมได้มาที่นั่นทำให้มีความเข้าใจถึงความเป็นมาและเห็นถึงวิวัฒนาการ Ceramic ในประเทศนี้มากขึ้น

ในระหว่างทางไปชม Penguin ที่ Philip Island เราได้เห็นฝูงจิงโจ้ยูกกลางทุ่งเป็นระยะๆ ทำให้ผมอดตื่นตัวเหมือนเด็กไม่ได้ เพราะที่เห็นนั้นไม่ใช่ในสวนสัตว์ แต่เป็นธรรมชาติจริงๆ แล้วก็อยากให้ลูกชาย 2 คนของผมมาเห็นบ้าง เรายังรอท่ามกลางอากาศที่หนาวเหน็บ เพื่อที่จะได้ชมฝูง Penguin เดินขึ้นฝั่ง เมื่อพระอาทิตย์เริ่มลับขอบฟ้า เจ้าตัวน้อยๆก็เริ่มทยอยกันขึ้นฝั่งด้วยท่าทางที่อดจะขำไม่ได้ ทั้งวิ่งทั้งเดิน และเมื่อ Penguin ใกล้เคียงมาทุกคนก็เฝ้าด้วยความเกรงใจ กลัวว่า Penguin จะตกใจเราค่อยๆเดินตามมันขึ้นฝั่ง ห่างกันแค่เพียงฝ่ามือ เสียงร้องหาคู่ของมันดังไปทั่ว รับกันไปมาจนพวกเรากลับออกไป

- 1.Melbourne Public Art
- 2.งานของ Sony
- 3.Sue Kneebone

(ต่อหน้าถัดไป)

ที่บ้านพักเรือนไม้หลังเก่าสีขาว ตั้งอยู่บนเนินเขาริมทะเล เป็นวันที่พิเศษมากที่พวกเราครอบครัวมาได้มาใช้เวลาอยู่ร่วมกันในบ้านหลังนี้ บ้านพักเต็มไปด้วยเสียงหัวเราะและการพูดคุยหยอกล้อในระหว่างการทำอาหารมื้อค่ำ รวากับว่าเราคือครอบครัวเดียวกัน ผมเองก็รู้สึกใกล้ชิดมากขึ้นกับเพื่อนๆทุกคน อาจเป็นเพราะบรรยากาศที่สวยงามของที่นี่ หรือว่าเป็นเพราะรสชาติของเบียร์ท้องถิ่นก็ไม่แนใจ เราได้ข้อสรุปการแสดงงานร่วมกันปี 2008 จากการพูดคุยเสนอความคิดเห็นต่างๆของคนที่นี่

เมื่อวันสุดท้ายมาถึง การร่ำลากก็เกิดขึ้น บรรยากาศเต็มไปด้วยความเศร้า เพราะอดที่จะคิดถึงเพื่อนทุกคนที่นี่ไม่ได้และสัญญาไว้กับตัวเองว่า “เราจะพบกันใหม่” ทำวันนี้ผมขอสัญญาว่าจะนำความรู้ และสิ่งดีๆที่ผมได้รับจากโครงการ Clay Alchemy มอบสู่ผู้อื่นต่อไป

หารายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ www.clayalchemy.net